

מזכירות הממשלה

פרוטוקול

ישיבה מספר 22 של הממשלה ה- 35

(ממשלת חילופים)

יום שני, ג' בתשרי התשפ"א - 21 בספטמבר 2020

(בשעה 17:00 - באמצעות ועידה חזותית - ZOOM)

נכחו השרים: בנימין נתניהו - ראש הממשלה, בנימין גנץ - ראש הממשלה החליפי ושר הביטחון; יעקב אביטן, יולי (יואל) אדלשטיין, אמיר אוחנה, זאב אלקין, אופיר אקוניס, גבי אשכנזי, מיכאל ביטון, יואב גלנט, אריה מכלוף דרעי, צחי הנגבי, יועז הנדל, אסף זמיר, חילי טרופר, עומר ינקלביץ', אלי כהן, מירב כהן, ישראל כ"ץ, אורלי לוי-אבקסיס, אבי ניסנקורן, עמיר פרץ, רפי פרץ, אורית פרקש הכהן, מירי רגב, אלון שוסטר, יובל שטייניץ, יזהר שי, איציק שמולי, פנינה תמנו שטה

נעדרו השרים: דוד אמסלם, גילה גמליאל

כן נכחו:

אביחי מנדלבליט	- היועץ המשפטי לממשלה
יובל אדמון	- המועצה הלאומית לכלכלה, משרד ראש הממשלה
סיוון אוברמן	- משרד ראש הממשלה
מורן בונפיל	- מזכירות הממשלה
תא"ל אבי בלוט	- המזכיר הצבאי לראש הממשלה
גל בן חיים	- מלי"ל
מאיר בן שבת	- ראש המטה לביטחון לאומי
הוד בצר	- ראש הסגל, לשכת ראש הממשלה החליפי
עדי ברנדר	- בנק ישראל
אתי ברנט	- סגנית מזכיר הממשלה
שלומית ברנע-פרגו	- היועצת המשפטית, משרד ראש הממשלה
קובי בר נתן	- משרד האוצר
יוגב גרדוס	- מ"מ הממונה על התקציבים, משרד האוצר

משרד האוצר	-	שירה גרינברג
משרד האוצר	-	אסף וסרצוג
החשב הכללי, משרד האוצר	-	רוני חזקיהו
מנהל לשכת ראש הממשלה	-	אשר חיון
סגנית מזכיר הממשלה	-	סימה טוקטלי
המנהלת הכללית, משרד האוצר	-	קרן טרנר
מנהל רשות המיסים, משרד האוצר	-	ערן יעקב
נגיד בנק ישראל	-	אמיר ירון
דוברת ראש הממשלה	-	שיר כהן
ראש המטה הכלכלי של שר האוצר	-	תמיר כהן
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה	-	מאיר לוין
היועץ המשפטי, משרד האוצר	-	אסי מסינג
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה	-	רז נזרי
מזכירות הממשלה	-	פנינה נס
משרד האוצר	-	שירה עמיאל
משרד המשפטים	-	שרית פילבר
מזכירות הממשלה	-	אופיר פחימה
משרד ראש הממשלה	-	ליאור פרבר
ממלא מקום המנהל הכללי, משרד ראש הממשלה	-	רון פרץ
משרד המשפטים	-	קרני קירשנבוים
משרד האוצר	-	מחמוד רחמאן
ראש המועצה הלאומית לכלכלה, משרד ראש הממשלה	-	אבי שמחון
קצרנית הממשלה	-	רחל שפירא
קצרן הממשלה	-	איתמר דרזנר
מזכיר הממשלה	-	צחי ברוורמן
המשנה למזכיר הממשלה	-	ליאור נתן

סדר היום :

394. דברים שנאמרו בפתח ישיבת הממשלה
395. התקהלויות במהלך תקופת הסגר
396. נסיעת שר הביטחון לארצות הברית וקביעת ממלא-מקום של שר
397. הפחתת שכר שרים, חברי כנסת, נושאי משרה ובכירים בשירות הציבורי
398. מענק סיוע לעסקים בעד המשך העסקתם של עובדים
399. טיוטת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020)(תיקון מס' 6) - הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה
400. טיוטת חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (תיקון), התש"ף-2020 - הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה
401. סיוע בתשלומי ארנונה עסקית בתקופת הסגר והיציאה ממנו

דברים שנאמרו בפתח ישיבת הממשלה

ראש הממשלה אומר בפתח הישיבה :

"אנחנו בגל עולה של תחלואה בעולם, אבל בייחוד באירופה, בצרפת ובספרד מפעילים סגרים באזורים נרחבים של המדינה. בריטניה כפסע מסגר כללי. צריך להגיד שהסגרים המשמעותיים שהונהגו באוסטרליה ובניו זילנד הוכחו כיעילים, אם כי זה לקח להן לא מעט שבועות. במקרה מסוים בוויקטוריה - חודשים, והן חוזרות עכשיו לשגרת קורונה.

כל מי שזלזל בהגבלות שאנחנו הטלנו או גרוע מזה, כל מי שדילל בוועדות הכנסת את ההחלטות האלו או ביטל אותן, עכשיו בוודאי יבוא אלינו בטענות ויגיד איך קרה שהתחלואה עלתה. היא עולה משום שהדרך היחידה לעצור אותה לצערנו זה במניעת הקשר האישי, ההתקהלויות בעיקר. ההתקהלויות הן גורם ראשון במעלה יחד עם אי עטיית מסכות להעברת המחלה.

ביקשתי לזמן מחר את קבינט הקורונה לבדוק אילו צעדים אנחנו צריכים לעשות בנוסף למה שעשינו, משום שבימים האחרונים מאז שקיבלנו את ההחלטה יש עלייה תלולה במספר החולים קשה וגם טיפוס מצער של מספר המתים, וזה עלה בשבוע האחרון. אנחנו נשקול את הצעדים שלנו מחר בקבינט הקורונה. יש שרים שאינם שייכים לקבינט הזה, הם יכולים להעביר את ההצעות שלהם באמצעות המלי"ל. יש פשוט מגבלה לכמה אנשים יכולים להשתתף בדיון, חשוב ככל שיהיה.

במקביל אנחנו מכנסים את הישיבה היום כדי להמשיך להביא עוד סיוע כלכלי. שורה של צעדים חיוניים, גם לסייע למועסקים, למובטלים, לעסקים ולצרכים לאומיים אחרים. אני מוסיף גם שאנחנו נצטרך לדון מחר בדיון, אני לא אומר את זה כאן, בבתי החולים, בכל היערכות שלהם, בדרך שבה אנחנו מסייעים להם, גם בכוח אדם, גם בפנסיונרים. אני לא מפרט כאן את כל הדברים שאנחנו צריכים כי זו בעיקר בעיה של כוח אדם, אבל גם היערכות פיזית במידת הצורך. אם יהיה צורך כמובן בסיוע כספי נוסף, אנחנו נעשה זאת.

הדבר החשוב בעיניי ברגע זה הוא להתמקד בתוכנית הכלכלית. אנחנו הצגנו ביום חמישי תוכנית סיוע כלכלית נוספת לעסקים בישראל לצד רשת הביטחון הכלכלית שתפעל עד חודש יוני 2021. אנחנו הכרזנו על מענקים נוספים לשימור עובדים, הרחבת הלוואות בערבות מדינה, הקדמת תשלומי המענקים, חלוקת מענקים עבור הוצאות קבועות גם לעסקים שנפגעו ב-

25% ומעלה, בכך הרחבנו את הזכאות. שר האוצר יביא את ההחלטות הללו ואחרות לממשלה היום, כולל את הפחתת שכר הבכירים ב-10%. אז כולנו חייבים לשאת בנטל, ואנחנו כשרים גם חייבים לעמוד יחד בשורה אחת מאחורי הצעדים שנקוט ואל מול המציאות שעוד תהיה קשה.

הדבר הנוסף שאני יכול להגיד לכם, שאנחנו פועלים במקביל, אני פועל בימים האחרונים ביתר שאת, גם כדי לקדם את החיסון והפעלת החיסון בישראל. הייתי אומר שפה החדשות נראות יותר מביטוחות. אני לא יכול להתחייב כרגע על עצם החיסון או הזמן שיידרש להפעילו אותו, אבל מה שאנחנו רואים בעולם זו התקדמות הייתי אומר משמעותית, משמעותית מאוד, אפילו דרמטית, ואני מקווה שהדברים יוכיחו את עצמם. אם יוכיחו את עצמם, אנחנו נצטרך לשים את מדינת ישראל במעלה רשימת המדינות שמקבלות את החיסון האפקטיבי ומפעילות אותו. אני מאמין שבכוחנו לעשות את זה."

ראש הממשלה החליפי ושר הביטחון בנימין גנץ אומר :

"ככלל, אנחנו נשמע את שר האוצר ואני שמח שבסופו של דבר אנחנו באים לקראת אישור חבילה שבאמת עבדו עליה במהלך הימים האחרונים. שוחחתי גם עם ראש הממשלה, שוחחתי גם שר האוצר שיציג את הדברים. בעיניי צריך לאשר את התוכנית הזאת, אבל אני מבקש להדגיש בפני החברים את הצורך המאוד מאוד מהותי לאשר את התוכנית ל-2021. בסופו של דבר אנחנו שמים עוד פלסטר ועוד פלסטר ועוד פלסטר ואנחנו צריכים ללכת בראייה ארוכת טווח שתהיה הרבה יותר יציבה לעניין הזה.

הדבר השני שאני רוצה להתייחס אליו זה באמת הסוגיה של התחלואה שהולכת וגדלה. אני חושב שאומר נכון ראש הממשלה שאנחנו חייבים לבחון את הצעדים שאותם אנחנו רוצים לבצע. כמו שהחברים יודעים, במערכת הביטחון כבר התחלנו את הפעולה ואנחנו הולכים ומרחיבים אותה, גם בהגדלת מפקדת "אלון", מהיקף של 300 חוקרים ל-600 חוקרים מעבר למה שנמצא במשרד הבריאות וברשויות המקומיות, וכמובן בהמשך לסיוע האזרחי, המלוניות וכל מה שקשור בסיפור הזה.

אני הנחיתי לבדוק את היכולת להקים בית חולים שדה, בתיאום עם משרד הבריאות, באופן שמשרד הבריאות יבחר אותו לנכון, במתואם עם אחד המרכזים הרפואיים, בשביל שאפשר יהיה להגדיל את ה-capacity הרפואי. כל זה, כאמור, יצטרך להיות נידון מחר ואני מאמין שאנחנו צריכים לקחת

החלטות קדימה באופן שבו הציבור בסופו של דבר יזהה גם רצף ויציבות בהחלטות עצמן.

ברשותכם, הלילה אני אצא לושינגטון להתעסק בעניינים ביטחוניים בינינו לבין ארצות הברית, את זה אני עושה תוך שאנחנו שומרים על הרגישות בכל אחת מהזירות, בכל אחת מהן יכול לקרות משהו, הן מוכנות ואני מאמין שיהיה בסדר".

התקהלויות במהלך תקופת הסגר

.395

שרת התחבורה והבטיחות בדרכים מתייחסת להתקהלויות לאירועי מחאה המתקיימים במהלך תקופת הסגר בניגוד להוראות וההנחיות תוך סיכון בריאות הציבור והיעדר אכיפה בנושא.

השר לביטחון הפנים מציין כי המשטרה פועלת בנושא בהתאם להנחיות המשפטיות שהותוו למשטרת ישראל.

היועץ המשפטי לממשלה מציין כי מתקיים שיח בנושא עם גורמי האכיפה ומשטרת ישראל.

בדיון משתתפים: ראש הממשלה, ראש הממשלה החליפי ושר הביטחון והשרים אמיר אוחנה, מירי רגב, זאב אלקין, אבי ניסנקורן, יובל שטייניץ וה"ה אביחי מנדלבליט ורז נזרי.

ראש הממשלה מסכם ומציין כי אין כוונה ליטול זכויות מחאה, אך עם זאת יש לאכוף את המגבלות שנקבעו לטובת בריאות הציבור. ראש הממשלה מבקש לקיים דיון בנושא במסגרת ועדת השרים להתמודדות עם משבר הקורונה והשלכותיו.

נסיעת שר הביטחון לארצות הברית וקביעת ממלא-מקום של שר

.396

מזכיר הממשלה מקריא את ההצעה.

(פה אחד)

בהתאם לסעיף 70(א) בתקנון לעבודת הממשלה, אישר ראש הממשלה את נסיעת שר הביטחון לארצות הברית בענייני משרדו מיום 21.9.2020 עד יום 24.9.2020.

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 24(א) לחוק יסוד: הממשלה, לקבוע כי השר מיכאל ביטון ימלא את מקומו של שר הביטחון בעת היעדרו מן הארץ.

הפחתת שכר שרים, חברי כנסת, נושאי משרה ובכירים בשירות הציבורי

.397

שר האוצר והיועץ המשפטי של משרדו מציגים את עיקרי הצעת ההחלטה.

השרים זאב אלקין, אופיר אקוניס, מירי רגב, אריה מכלוף דרעי, רפי פרץ, יובל שטייניץ, אבי ניסנקורן, אורית פרקש הכהן, עמיר פרץ, יועז הנדל, מירב כהן, אסף זמיר, עומר ינקלביץ, פנינה תמנו שטה ואורלי לוי אבקסיס מעירים ומתייחסים להצעת ההחלטה ומבקשים כי היא תורחב ותחול על מגזרים נוספים בשירות הציבורי.

(פה אחד)

מ ח ל י ט י ם :

1. להטיל על שר האוצר להפיץ תזכיר חוק שלפיו ייקבעו בהוראת שעה שתחול עד ליום 31 בדצמבר 2021 הוראות אלה –

א. משכורתם של שרים וחברי כנסת תופחת בשיעור של 10%.

ב. ההפחתה כאמור בסעיף 1 לא תחול לעניין –

1. חישוב משכורתו של עובד אשר משכורתו צמודה למשכורת של שר או חבר כנסת.

2. חישוב המשכורת הקובעת לצורך תשלום קצבה לשרים וחברי כנסת או לגמלאי שמשכורתו הקובעת מחושבת לפי משכורת צמודה למשכורת של שר או חבר כנסת.

- ג. לא יבוצע עדכון של משכורתם של שרים וחברי כנסת בשנת 2021.
2. להטיל על שר האוצר להרחיב את תחולת ההסדר המוצע בסעיף 1 על נושאי משרה אחרים ולשלב זאת בתזכיר החוק כאמור בסעיף 1 ובלבד שמשכורתם לאחר ההפחתה לא תפחת, כתוצאה מההפחתה, ממשכורתו של חבר כנסת לאחר ההפחתה האמורה בסעיף 1.
3. להטיל על שר האוצר לקיים הידברות עם הסתדרות העובדים הכללית החדשה במטרה לגבש הסכם קיבוצי בנוגע להפחתת שכר וצעדי התייעלות במגזר הציבורי ולאור תוצאותיו, להביא את ההצעה המתאימה לממשלה בעניין זה שתחול, בין היתר, גם על בכירים במגזר הציבורי.
4. לעניין החלטה זו:
- "שרים וחברי כנסת" – שרים, סגני שרים וחברי כנסת, לרבות ראש הממשלה וראש הממשלה החליפי בממשלת חילופים, יו"ר הכנסת, סגני יו"ר הכנסת, ראש האופוזיציה ויו"ר ועדות הכנסת.
- "נושאי משרה אחרים" – נושאי משרה המפורטים בתוספת לחוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969, שאינם שר או חבר כנסת, וכן ראש רשות מקומית, סגן ראש רשות מקומית בשכר ורב עיר.

מענק סיוע לעסקים בעד המשך העסקתם של עובדים

.398

שר האוצר פותח.

ממלא מקום הממונה על התקציבים, מר יוגב גרדוס, מציג את עיקרי התוכנית הכלכלית למתן מענה לעסקים, שכירים ועצמאים ומסגרת התמודדות עם הסגר.

מר גרדוס מציין כי במסגרת התוכנית מוצעים תמריצים לשימור עובדים בתקופת הסגר, להכשרות מקצועיות ולמתן רשת ביטחון לעובדים וסיוע למעסיקים ועצמאים בהוצאותיהם הקבועות ומתן הלוואות בערבות המדינה.

בדיון משתתפים: ראש הממשלה והשרים ישראל כ"ץ, גבי אשכנזי, יובל שטייניץ, אורית פרקש הכהן, יואב גלנט, אלון שוסטר, אסף זמיר, איציק שמולי, עמיר פרץ, מיכאל ביטון, אורלי לוי אבקסיס, פנינה תמנו שטה וה"ה אמיר ירון, מאיר לוי, יוגב גרדוס, אסי מסינג וערן יעקב.

במהלך הדיון עולים הנושאים הבאים:

- תקציב המדינה לשנים 2020 ו-2021.
- תוכנית כלכלית ליציאה מהסגר
- "המודל הגרמני" בהעסקת עובדים.
- הכשרות עובדים ועידוד תעסוקה
- "איחוד עוסקים" לצורך מע"מ (עבור החקלאים)
- שיווק דיגיטלי (מגזר חקלאי)
- פיצוי מלונאים בתקופת הסגר
- סיוע בעזרה נפשית וטיפולים הקשורים בבריאות הנפש
- קליטת עולים

בתום הדיון מנחה ראש הממשלה את מזכיר הממשלה לבחון עם השר לנושאים אזרחיים וחברתיים במשרד הביטחון ועם שר האוצר דרכי סיוע נוספות לחיילים משוחררים.

כן מבקש ראש הממשלה משר האוצר ונציגי משרדו לבחון את דרכי הסיוע בנושאים שהועלו במהלך הדיון.

(פה אחד)

מ ח ל י ט י ם, במטרה לסייע לעסקים אשר פעילותם העסקית נפגעה כתוצאה מההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה, להעניק מענק חד פעמי בעד המשך העסקתם של עובדים בסכום האמור בסעיף 2 שלהלן ובהתאם למפורט בהחלטה זו:

1. תנאי הזכאות למענק במסלול המייד

עוסק יהיה זכאי למענק אם מתקיימים לגביו כל אלה :

א. מחזור עסקאותיו בשנת 2019 עולה על 18,000 ש"ח ואינו עולה על 400 מיליון שקלים חדשים בשנה.

ב. מחזור עסקאותיו בתקופת הזכאות נמוך ממחזור עסקאותיו בתקופת הבסיס בסכום העולה על 25% ממחזור העסקאות בתקופת הבסיס.

ג. הירידה במחזורי העסקאות בתקופת הזכאות נגרמה מההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה החדש.

ד. לא מתקיים לגביו אף אחד מאלה :

(1) הוא היה חייב בניהול פנקסים לשנת המס 2020

ולא ניהלם ;

(2) פנקסיו לשנת המס 2019 נקבעו כבלתי קבילים, בקביעה

שאינה ניתנת לערר או לערעור.

ה. הוא הגיש דוח תקופתי לפי סעיפים 67, 67א או 71א לחוק מס ערך מוסף, לתקופת הבסיס ולתקופת הזכאות, או הצהרה לפי תקנה 15 לתקנות מס ערך מוסף (רישום), התשל"ו-1976, לשנת 2020, לפי העניין, אם היה חייב בהגשתם לפי חוק מס ערך מוסף, ולגבי עוסק שבשנות המס 2019 ו-2020 חל עליו הפטור לפי סעיף 33 לחוק מס ערך מוסף – הוא הגיש דוח שנתי לשנת המס 2018 בהתאם לסעיף 131 לפקודת מס הכנסה, אם היה חייב בהגשתו, עד יום הגשת תביעה לקבלת מענק.

ו. העוסק לא קיבל כספים לצורך עידוד תעסוקה מרשות ההשקעות במשרד הכלכלה והתעשייה או מכוח חוק מענק לעידוד תעסוקה (הוראת שעה) (נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020 בעד תקופת הזכאות.

2. סכום המענק

א. עוסק יהיה זכאי למענק בסכום השווה למכפלה של 5,000 ש"ח במספר העובדים המזכים.

ב. בסעיף זה - "מספר עובדים מזכים" :

(1) לגבי עוסק המעסיק מעל 5 עובדים ושמחזור העסקאות שלו בשנת 2019 עולה על 300,000 ש"ח – ההפרש בין מצבת העובדים בתקופת הזכאות לבין מצבת העובדים הבסיסית כשהיא מוכפלת במקדם שימור העובדים ;

(2) לעוסק המעסיק עד 5 עובדים, או שמחזור העסקאות שלו בשנת 2019 היה נמוך מ- 300,000 ש"ח – ההפרש בין מצבת העובדים בתקופת הזכאות לבין מצבת העובדים הבסיסית כשהיא מוכפלת

ב-0.5.

3) ההפרש האמור בפסקאות (1) ו- (2) יעוגל כלפי מעלה למספר הקרוב ביותר שהוא מכפלה של המספר 0.5.

3. תביעה לקבלת מענק

א. המועד להגשת תביעה לקבלת מענק הוא החל ביום 15 בנובמבר 2020 ולא יאוחר מיום 30 ביוני 2021; המנהל רשאי לדחות את מועד התחילה להגשת תביעה לתקופה אחת שלא תעלה על 30 ימים אם מתקיימות סיבות טכניות שבשלהן לא ניתן להגיש את התביעה בטופס מקוון, וכן רשאי לדחות את המועד האחרון להגשת תביעות, מכל סיבה שהיא, בתקופה אחת שלא תעלה על 60 ימים. הודעה על דחיית מועדים לפי סעיף קטן זה תפורסם באתר האינטרנט של הסוכנות.

ב. לצורך הוכחת תנאי הזכאות לפי סעיפים 1(א) עד (ה) להחלטה זו, יציג עוסק אישורים מרשות המיסים בישראל; ואולם, עוסק שמחזורו אינו עולה על 300,000 ש"ח, יצרף לתביעתו הצהרה לעניין ירידה מחזור העסקאות לפי סעיף 1(ב) ולא אישור מרשות המיסים לעניין זה.

ג. תביעה לפי החלטה זו תוגש בטופס מקוון שקבע המנהל ותכלול את הפרטים הדרושים לשם בחינת עמידתו של העוסק בתנאים לקבלת המענק ולשם תשלום המענק לפי הוראות החלטה זו, והוא יהיה רשאי לדרוש פרטים נוספים או מסמכים לצורך קבלת המענק.

ד. מבקש המענק ייתן את הסכמתו להעברת מידע הנוגע לעוסק מרשות המיסים, מהמוסד לביטוח לאומי, משירות התעסוקה אל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים וכן לגבי העברת מידע מהסוכנות לגופים אלה בנוגע לרשימת עוסקים שלגביהם נדרש מידע, והכול לשם בחינת עמידתו בתנאים לקבלת המענק. אין באמור בכדי לגרוע מהוראות פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.

ה. המנהל יקבע בנוהל את יתר דרכי הגשת תביעה לקבלת מענק לרבות המסמכים שיש לצרף לצורך הוכחת העמידה בתנאי הזכאות, ומועדי התשלום.

ו. על החלטות המנהל בדבר יישום התנאים לזכאות לפי החלטה זו תוגש השגה למנהל או למי שהסמיכו לכך. לא ניתן להגיש למנהל בקשה כאמור בנוגע לקביעות רשות המיסים בישראל הנדרשות לצורך ביצוע החלטה זו, לרבות בדבר עמידה בתנאי הזכאות לפי סעיפים 1(א) עד (ה) להחלטה זו, ועל החלטות רשות המיסים בישראל לרבות בדבר עמידה בתנאי הזכאות לפי סעיפים 1(א) עד (ה) להחלטה

זו, תוגש השגה לרשות המיסים בישראל.

4. זכאות למענק במסלול המאוחר

למסלול המאוחר רשאי להגיש עוסק שמתקיימים בו התנאים האמורים בסעיף 1 וכן התנאים הבאים (בהחלטה זו – עוסק במסלול מאוחר):

א. בתקופת פעילותו לאחר יום 1 בינואר 2019, חל החיוב במס על עיקר עסקאותיו עם קבלת התמורה, והתמורה ניתנה בחלוף למעלה מ-30 ימים מיום מסירת הטובין או מתן השירות, לפי העניין;

ב. העוסק לא קיבל מענק במסלול המייד.

5. להטיל על המנהל לפעול ליישום החלטה זו.

6. לקבוע שככל שבתוך 30 ימים מיום החלטה זו, לא תאשר הכנסת את טיוטת חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (תיקון), התש"ף-2020, יגיש שר האוצר תיקון להחלטה זו לצורך עריכת השינויים הנדרשים עבור מתן המענק לפי החלטה זו.

7. הגדרות

בהחלטה זו:

"הסוכנות" – הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים שהוקמה במשרד הכלכלה והתעשייה לפי החלטה מס' 2190 מיום 12 באוגוסט 2007;
"חוק יסודות התקציב" – חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985;
"חוק מס ערך מוסף" – חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975;
"מוסד ציבורי זכאי" – מוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף 29(ב) לפקודה, שמתקיימים בו שני אלה:

(1) שליש לפחות מהכנסתו בשנת המס 2018, כפי שדווחה בדוח שהגיש לפי סעיף 131 לפקודה, ואם הגיש דוח כאמור לגבי ההכנסה לשנת המס 2019 לפני יום הגשת התביעה לקבלת מענק לפי החלטה זו – שליש מהכנסתו בשנת המס 2019 כפי שדווח באותו דוח, לא היה מתמיכות ותרומות;

(2) עיקר הכנסתו בשנת המס 2018, כפי שדווחה בדוח שהגיש לפי סעיף 131 לפקודה, ואם הגיש דוח כאמור לגבי שנת המס 2019 לפני יום הגשת התביעה לקבלת מענק לפי החלטה זו – עיקר הכנסתו בשנת המס 2019, שאינה הכנסה מתמיכות ותרומות, התקבלה ממכירת שירותים או מוצרים שהתמורה בשלהם מתקבלת באופן שוטף ובמהלך רוב חודשי השנה;

"מחזור עסקאות" –

(1) לגבי מי שאינו מוסד ציבורי זכאי – מחזור עסקאות של עוסק, כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, למעט מכירות הוניות ועסקאות שדווחו בידי הקונה לפי סעיפים 20 או 21 לחוק מס ערך מוסף;

(2) לגבי מוסד ציבורי זכאי – הכנסה כהגדרתה בפקודה;

”מחזור עסקאות בשנת 2019” –

מחזור עסקאות כפי שדווח לרשות המיסים בישראל על פי דין לגבי שנת 2019, ולעניין כל אחד מאלה, מחזור העסקאות כמפורט לצדו:

(1) לגבי עוסק שפעילותו החלה אחרי יום 1 בינואר 2019 – מחזור העסקאות שלו מיום 1 בחודש שלאחר יום תחילת פעילותו עד יום 31 בדצמבר 2019, מחולק במספר חודשי הפעילות בשנת 2019 ומוכפל ב-12;

(2) לגבי עוסק הרשום כשותפות לפי חוק מס ערך מוסף או עוסק הרשום כעוסק אחד עם עוסק אחר לפי סעיף 56 לחוק האמור – לפי מחזור העסקאות המאוחד של השותפות או של העוסקים הרשומים יחד, לפי העניין;

”מחזור עסקאות בתקופת הבסיס” –

מחזור עסקאות לחודשים ספטמבר-אוקטובר 2019, כפי שדווח לרשות המיסים בישראל על פי דין עד יום 1 במרץ 2020; לגבי עסק שפעילותו החלה לאחר יום 1 בספטמבר 2019 יראו את מחזור העסקאות בתקופת הבסיס בשנת 2019 כמחזור העסקאות מיום תחילת החודש העוקב ליום פתיחת העסק עד יום 29 בפברואר 2020, כשהוא מחולק במספר חודשי העיסוק כאמור ומוכפל ב-2, ובלבד שדיווח בתקופה זו על מחזור גדול מאפס; לעניין המסלול המאוחר – במקום חודשים ספטמבר-אוקטובר 2019 יבואו בחשבון חודשים נובמבר ודצמבר 2019.

”מחזור עסקאות בתקופת הזכאות” –

מחזור עסקאות לחודשים ספטמבר אוקטובר 2020, כפי שדווח לרשות המיסים בישראל על פי דין; לעניין המסלול המאוחר – במקום חודשים ספטמבר אוקטובר 2020 יבואו בחשבון חודשים נובמבר ודצמבר 2020.

”מקדם שימור עובדים” –

(1) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 1(ב) עולה על 25% ואינו עולה על 40% – המקדם הוא 0.8;

(2) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 1(ב) עולה על 40% ואינו עולה על 60% – המקדם הוא 0.7;

(3) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 1(ב) עולה על 60% ואינו עולה על 80% – המקדם הוא 0.55 ;

(4) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 1(ב) עולה על 80% – המקדם הוא 0.4 ;

”המנהל” –

מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים או מי שהוסמך על ידו לצורך ביצוע החלטה זו ;

”מצבת עובדים בתקופת הזכאות” –

מספר העובדים המוכרים, בצירוף מחצית ממספר העובדים החלקיים, שהועסקו אצל אותו מעסיק בתקופת הזכאות ; לעניין זה לא יובאו בחשבון עובדים שפוטר או היו בחופשה ללא תשלום בתקופת הזכאות, כולה או חלקה ;

”מצבת העובדים הבסיסית” –

מספר העובדים המוכרים שהועסקו אצל אותו עוסק בחודש ינואר 2020 או פברואר 2020, לפי בחירת העוסק, בצירוף מחצית ממספר העובדים החלקיים ; לעניין זה לא יובאו בחשבון עובדים שפוטר או היו בחופשה ללא תשלום בתקופה האמורה, כולה או חלקה ;

”עובד מוכר” –

עובד שמתקיימים בו כל אלה :

(1) הוא תושב ישראל לרבות תושב ישראל באזור, העובד אצל מעסיק, בישראל או באזור ; לעניין זה, ”אזור” – כהגדרתו בסעיף 378 לחוק הביטוח הלאומי ;

(2) הכנסתו מהמעסיק חייבת במס לפי סעיף 2(2) לפקודה, והמעסיק ניכה מס משכרו בהתאם להוראות סעיפים 164 ו-166 לפקודה אם ניכוי כאמור מתחייב לפי הוראות אותם סעיפים ;

(3) הכנסתו מהמעסיק חייבת בדמי ביטוח לאומי והמעסיק ניכה אותם בהתאם לפרק ט”ו לחוק הביטוח הלאומי, אם ניכוי כאמור מתחייב לפי הוראות אותו פרק ;

(4) הוא אינו המעסיק, ולעניין תאגיד – הוא אינו בעל השליטה בתאגיד או מנהל התאגיד ; לעניין זה, ”שליטה” – כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ”ח-1968 ;

(5) שכרו אצל המעסיק בעד תקופת הזכאות בממוצע לחודש הוא מעל 5,300 ש”ח ; ולעניין עובד שמשכר שכר מינימום מותאם – שכרו אצל המעסיק הוא מעל 2,650 ש”ח, ובלבד שהמעסיק או העובד

הציגו אישור המעיד על החלטה למתן שכר מינימום מותאם לאותו עובד ;

”עובד חלקי” –

עובד שמתקיים בו האמור בפסקאות (1) עד (4) להגדרת עובד מוכר, וששכרו החודשי אצל המעסיק בעד תקופת הזכאות נע בין 2,650 ש”ח ל- 5,300 ש”ח ; ולעניין עובד שמשכר שכר מינימום מותאם – שכרו אצל המעסיק נע בין 1,325 ש”ח ל- 2,650 ש”ח, ובלבד שהמעסיק או העובד הציגו אישור המעיד על החלטה למתן שכר מינימום מותאם לאותו עובד ;

”עוסק” –

חייב במס כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, למעט כל אלה :

- (1) גוף מתוקצב כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב ;
- (2) קופת חולים ;
- (3) תאגיד בריאות כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב ;
- (4) מוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף 9(2)(ב) לפקודה, למעט מוסד כאמור שהוא מוסד ציבורי זכאי ;
- (5) מי שעיסוקו במכירת זכות במקרקעין המהווה מלאי עסקי בידו או מי שבשנות המס 2019 ו-2020 חל בחישוב הכנסתו סעיף 8א לפקודה, בשל עבודה ממושכת שמשך ביצועה עולה על שנה ;
- (6) מוסד פיננסי כמפורט להלן :
  - (א) תאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ”א-1981, לרבות תאגיד עזר כהגדרתו בחוק האמור ;
  - (ב) מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ”א-1981 ;
  - (ג) חבר בורסה כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ”ח-1968 ;
  - (ד) חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס”ה-2005 ;
  - (ה) מנהל קרן כמשמעותו בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ”ד-1994 ;
- (7) תאגיד שהוקם בחוק או לפיו ;
- (8) עוסק שדיווח לרשות המיסים בישראל על סגירת עסקו לפני תקופת הזכאות ; לעניין זה, יראו גם עוסק שחלה ירידה ניכרת בהוצאות שהוציא לצורך ייצור הכנסה בעסקו בשל הפסקת פעילות העסק, ודיווח על מחזור עסקאות בשיעור אפס לגבי תקופת הזכאות כמי שדיווח על סגירת עסקו ;
- (9) עוסק שדיווח לגבי שלושת החודשים שלפני חודש מרס 2020 על מחזור עסקאות בשיעור אפס ;

"עסקה" – למעט מכר טובין או מתן שירות מאת בעל מניות בחברה או שותף בשותפות לחברה שהוא בעל מניות בה או לשותפות שהוא שותף בה, לפי העניין;

"הפקודה" – פקודת מס הכנסה;

"שכר מינימום מותאם" – כמשמעותו בסעיף 4 לתקנות שכר מינימום (שכר מותאם לעובד עם מוגבלות בעל יכולת עבודה מופחתת), התשס"ב-2002;

"תקופת הבסיס" – חודשים ספטמבר ואוקטובר 2019; לעניין המסלול המאוחר – חודשים נובמבר ודצמבר 2019;

"תקופת הזכאות" – חודשים ספטמבר ואוקטובר 2020; לעניין המסלול המאוחר – חודשים נובמבר ודצמבר 2020 ולמעט לעניין קבלת כספים לצורך עידוד תעסוקה לפי סעיף 1(ו); הפרש מצבת העובדים לפי סעיף 2(ב); הגדרת "מצגת עובדים בתקופת הזכאות", שכר העובד המוכר לפי פסקה (4) להגדרת עובד מוכר; הגדרת "עובד חלקי".

טיוטת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020)(תיקון מס' 6) - הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

.399

(הדיון בסעיף זה התקיים במשולב עם הדיון בסעיף 398)

(פה אחד)

מ ח ל י ט י ם :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020)(תיקון מס' 6) (להלן – הצעת החוק), שתזכיר החוק שלה פורסם להערות הציבור ביום 20 בספטמבר 2020, המצורפת (דפים 19-22).
- ב. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
- ג. בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ד. בהתאם לסעיף 88(ב) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה על הצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

.400

טיוטת חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (תיקון), התש"ף-2020 - הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

(הדיון בסעיף זה התקיים במשולב עם הדיון בסעיף 398)

(פה אחד)

מ ח ל י ט י ם :

א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (תיקון), התש"ף-2020, שתזכיר החוק שלה פורסם להערות ציבור ביום 20 בספטמבר 2020, המצורפת (דפים 23-32).

ב. להסמיך את ועדת שרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעות החוק שיוגשו לכנסת.

ג. בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 88(ב) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה על הצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

.401

סיוע בתשלומי ארנונה עסקית בתקופת הסגר והיציאה ממנו

(הדיון בסעיף זה התקיים במשולב עם הדיון בסעיף 398)

(פה אחד)

מ ח ל י ט י ם , במטרה לסייע לעסקים אשר פעילותם נפגעה כתוצאה מההתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה החדש וההשלכות הכלכליות שנלוו לה, ובפרט מהסגר שהוטל בשלב זה ושאר ההגבלות שהוטלו על ידי הממשלה בחודשים ספטמבר ואוקטובר 2020, להעניק סיוע לעסקים בעד

תשלום ארנונה עסקית בהתאם למפורט להלן.

1. להנחות את שר הפנים לתקן את תקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993 (להלן – התקנות) באופן הבא:
  - א. לעניין החודשים ספטמבר-אוקטובר 2020 תינתן ההנחה מארנונה הקבועה בסעיף 33א לתקנות למחזיקים האמורים שם שמחזור העסקאות שלהם בחודשים אלו ירד בסכום של 25% לפחות ביחס לתקופת הבסיס, כהגדרתה בתקנות, וזאת חלף סכומי הירידה במחזור העסקאות, של 60% למחזיק שמחזור עסקאותיו בשנת 2019 נע בין 18 אלף ש"ח ל-200 מיליון ש"ח ושל 80% למחזיק שמחזור עסקאותיו בשנת 2019 נע בין 200 מיליון ש"ח ל-400 מיליון ש"ח, וההנחה תהיה בשיעור של 100% מסכום הארנונה הכללית שהוטלה על הנכס. בתקנות יבוצעו ככל הנדרש ההתאמות הנדרשות לעניין מתן ההנחה בין הוראות התקנות הקבועות כיום לבין ההוראות המוצעות ביחס לחודשים האמורים.
  - ב. ככל שייקבע כי מענק סיוע לעסקים בעד השתתפות בהוצאות קבועות מכוח חוק התוכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן - החוק), יינתן לעוסקים גם בתקופת הזכאות של החודשים נובמבר-דצמבר 2020 בגין ירידה במחזורי העסקאות בסכומים נמוכים מהסכומים שקבועים בחוק כעת, יתוקנו התקנות כך שתינתן ההנחה בארנונה על פי אותם סכומים, וזאת בכפוף להסכמת שר האוצר לשיפוי הרשויות המקומיות בגין ההנחה האמורה.
2. המנגנון ליישום האמור בסעיף 1 לעיל ייקבע על ידי משרד האוצר, משרד הפנים ומשרד הכלכלה והתעשייה.

הישיבה ננעלת
(בשעה 23:00)

הצעת חוק-יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020) (תיקון מס' 6)

- תיקון סעיף 1 1. בחוק-יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020)¹, בסעיף 1(1) -
- (1) בסעיף קטן (א) המובא בו, בפסקה (2)(ב), בפסקת משנה (9), במקום "1.75%" יבוא "2.39%";
- (2) בסעיף קטן (א) המובא בו, בפסקה (2):
- (א) בפסקת משנה (א), במקום "13.9 מיליארד שקלים חדשים" יבוא "14 מיליארד שקלים חדשים";
- (ב) בפסקת משנה (ב), במקום "18.9 מיליארד שקלים חדשים" יבוא "20.5 מיליארד שקלים חדשים";
- (ג) בפסקת משנה (ג), במקום "29.7 מיליארד שקלים חדשים" יבוא "30.5 מיליארד שקלים חדשים".

דברי הסבר

סעיף 1

כללי

בהתאם לסעיף 3 לחוק-יסוד: משק המדינה (להלן - חוק היסוד), תקציב המדינה ייקבע בחוק, יהיה לשנה אחת ויביא את הוצאות הממשלה הצפויות והמתוכננות.

סעיף 3ב לחוק היסוד דן במצב שבו לא נתקבל חוק התקציב לפני תחילתה של שנת הכספים, ובהתאם להוראות סעיף קטן (א) שבו, כל עוד לא נתקבל חוק התקציב תהא הממשלה רשאית להוציא כל חודש סכום השווה לחלק השנים-עשר (להלן - מגבלת ההוצאה החודשית) מהתקציב השנתי הקודם, בתוספת הצמדה למדד המחירים לצרכן (להלן - תקרת התקציב ההמשכי). עוד קובע סעיף 3ב לחוק היסוד, בסעיף קטן (ב) שבו, את סדר הקדימויות בשימוש בתקציב המשכי - התקציב ייועד קודם כל לקיום התחייבויות המדינה מכוח חוק, חוזים ואמנות וביתרה תשתמש הממשלה רק להפעלת שירותים חיוניים ופעולות שנכללו בחוק התקציב הקודם, לרבות פעולות שנכללו בשינויים תקציבים שבוצעו בתקציב הקודם.

העולם, וישראל כחלק ממנו, נמצא כעת בעיצומה של פנדמיה כתוצאה מהתפרצות והתפשטות נגיף קורונה SARS-CoV-2 הגורם למחלה COVID-19 (להלן - נגיף הקורונה או הנגיף). נכון להיום, אין באוכלוסיית ישראל חסינות נגד המחלה, אין חיסון שבאמצעותו ניתן לצמצם את התפשטותה ואין טיפול יעיל למחלה.

מאז תחילת התפרצות המגפה ולצורך צמצום ההדבקה והתפשטות הנגיף והתמודדות עם נגיף הקורונה הוטלו הגבלות שונות, בין השאר, על פתיחת מקומות עבודה ועל התייבבות של עובדים

¹ ס"ח התשי"ף, עמ' 16; עמ' 436.

במקומות עבודתם, אשר לא אפשרו לקיים שגרת עבודה רגילה. לאור זאת, מעסיקים רבים הוציאו את עובדיהם לחופשה ללא תשלום או הודיעו על פיטוריהם. כך גם הוטלו מגבלות שונות על התנאים לפעילותם של מקומות הפתוחים לציבור, מסחר ועסקי בילוי ופנאי במטרה לצמצם את סיכון ההדבקה במקומות אלה. נוסף על כך הוטלו מגבלות על פעילותם של מקומות ועסקים שבהם מתרחשת התקהלות משמעותית ומתקיים לגביהם חשש לבריאות הציבור. המגבלות האמורות שונות בהתאם להתפשטות המחלה.

לאחר חלוף חג הפסח, ועם הירידה במספר החולים החדשים בישראל, החלה הסרה הדרגתית של המגבלות ופתיחה מחודשת של עסקים, בכפוף לעמידה בתנאי "התו הסגול" (שמירה על מרחקים ואמצעי מיגון שהוגדרו). היקפי התחלואה הנמוכים יחסית אפשרו גם חזרה למוסדות החינוך. ואולם החל ביום כ"ח בסיוון התש"ף (20 ביוני 2020) חלה עלייה בהיקפי התחלואה וזאת הפוך מהמגמה העולמית של ירידה בהיקפי התחלואה. נכון ליום כ"ט באלול התש"ף (18 בספטמבר 2020), מספר החולים הפעילים בישראל עומד על 46,468. מתוך החולים הפעילים, 577 מוגדרים במצב קשה ומתוכם 153 מונשמים.

ביום כ"ד באלול התש"ף (13 בספטמבר 2020) התקבלה החלטת ממשלה מס' 376 שעניינה "תכנית רב שלבית לבלימת העלייה בתחלואה וצמצום התפשטות נגיף הקורונה" (להלן – החלטה מס' 376). בהחלטה זו הוחלט על הטלת הגבלות מחמירות על פעילות עסקים, מוסדות חינוך, תחבורה ציבורית, התקהלות ויציאה למרחב הציבורי, וזאת החל מערב ראש השנה ועד לסוף חג סוכות. בהתאם להחלטה זו, ומכוח חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020, הותקנו תקנות לעיגון ההגבלות האמורות.

בעקבות החלטה זו צפויה עלייה במספר דורשי העבודה ובשיעור הבלתי מועסקים.

לנוכח המשבר הבריאותי והכלכלי החמור, נדרשה הממשלה להוציא סכומים ניכרים הן לטובת מניעת התפשטות נגיף הקורונה וטיפול מיידי בחולים שנדבקו בו, והן לצורך סיוע משמעותי למשק כדי לאפשר לו לצלוח את המשבר האמור, באמצעות סיוע כלכלי לאזרחים ולעסקים. מכיוון שחוק היסוד הגביל את האפשרות להוציא כספים הן לפי תקרת התקציב המשכי והן לפי מגבלת ההוצאה החודשית, נחקק ביום י"ב בניסן התש"ף (6 באפריל 2020) חוק-יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020) (להלן – הוראת השעה), ובו נקבע כי בתקופה שמיום קבלת הוראת השעה עד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020) או עד יום קבלת חוק התקציב לשנת 2020, לפי המוקדם, ניתן יהיה להגדיל את ההוצאה הממשלתית לשם התמודדות עם המשבר שנוצר בשל התפשטות נגיף הקורונה (להלן -משבר הקורונה), וזאת על בסיס תכנית כלכלית ובה חבילת צעדים לשמירה על יציבות המשק בעקבות משבר הקורונה, הכל בהתאם לפירוט שנקבע בהוראת השעה. בהוראת השעה נקבע כי הגדלת ההוצאה הממשלתית כאמור תשמש אך ורק לשם מימון ההתמודדות עם המשבר והצעדים שיש לבצע באופן מידי ודחוף לשם כך.

עוד נקבע בהוראת השעה כי שר האוצר יגיש לאישור הממשלה תכנית מפורטת לגבי השימושים המתוכננים בסכומים שפורטו בהוראת השעה ובהתאם לרכיבים שפורטו בה. כמו כן נקבע כי הממשלה תניח על שולחן הכנסת את התכנית המפורטת וכי שינוי בסכומים של מרכיבי התכנית

האמורה, בשיעור העולה על 10% מאחד ממרכיבי התכנית טעון אישור ועדת הכספים של הכנסת. מכיוון שהתכנית הוכנה בתנאי אי ודאות הן לגבי היקף ההגבלות המוטלות לצורך צמצום ההדבקה בנגיף הקורונה והתפשטותו והן לגבי השפעות הכלכליות שלהן והתפשטות נגיף הקורונה בעולם, ונוכח צרכים נוספים שלא היו צפויים בעת חקיקת הוראת השעה, תוקנה הוראת שעה כמה פעמים, וזאת כדי להתאימה לקצב התפשטות הנגיף והמגבלות השונות שהוטלו בעקבות ההתפשטות האמורה.

יובהר כי לפי התחזית המקרו כלכלית של משרד האוצר ובנק ישראל התוצר המקומי הגולמי (התמ"ג) צפוי להתכווץ בשנת 2020 בכ-5.1% עד 7.2% (כתלות בתרחיש). העלייה בהוצאות בשל התפשטות הנגיף והתכנית הכלכלית שגיבשו ראש הממשלה ושר האוצר לטובת סיוע למשק, לצד הירידה החדה בהכנסות המדינה ממסים, צפויים להביא לגירעון תקציבי שנאמד בכ-13.4% אחוזי תוצר (וזאת עוד בטרם ביצוע הצעדים שעליהם החליטה הממשלה לאחרונה) עקב הצמיחה השלילית והזינוק בגירעון, החוב הציבורי צפוי לעלות בצורה משמעותית.

על רקע הגירעון המבני הגבוה ערב המשבר, המשך עליית החוב בשנת 2021 והצורך להיערך לגלי תחלואה נוספים, קיים צורך בשימור מרחב פיסקלי כדי שהממשלה תוכל לספק מענה בריאותי, רשת ביטחון סוציאלית ותמיכה בעסקים שזקוקים לכך ככל שיידרש לצורך התמודדות נוספת עם השלכות משבר הקורונה. כמו כן, הגידול המשמעותי בהיקף החוב הממשלתי, מביא לגידול משמעותי בהיקף החזרי הריבית הצפויים בשנים 2021 ואילך.

לנוכח החלטה מס' 376 שלפיה בתקופה הקרובה יוטלו מגבלות נוספות אשר ישפיעו על פתיחת עסקים, מוצע להגדיל את הסכומים הקבועים בהוראת השעה וזאת כדי לאפשר מתן מענקים לעסקים ולעצמאים שייפגעו בשל ההגבלות. בהצעת חוק לתיקון חוק התכנית לסיוע כלכלי, הנלווית להצעת חוק זו, מוצע לעדכן את התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה ובין השאר, להוריד את רף הזכאות למענק הוצאות קבועות ל-25% במקום 40%, לאפשר מענק למעסיקים ששימרו תעסוקת עובדים במהלך תקופת הסגר, ולערוך שינוי לגבי מספר מקבלי דמי אבטלה הצפויים.

בהתאם, מוצע לתקן את הוראת השעה ולהרחיב את מסגרת ההוצאה לשנת 2020 לצורך מימון שינויים אלו.

יצויין כי ביום 24 באוגוסט 2020, תוקן חוק יסוד: הכנסת, בהוראת שעה, ונקבע בו, כי המועד האחרון לאישור חוק התקציב לשנת 2020 בכנסת נדחה מיום 25 באוגוסט 2020 ליום 23 בדצמבר 2020 (בסה"כ 220 יום ממועד כינון הממשלה). במסגרת התיקון האמור, תוקן חוק יסוד: משק המדינה ונקבע בו כי הממשלה תהא רשאית להוציא בשנת הכספים 2020 ועד לאישורו של חוק התקציב לשנה זו בכנסת, סכום נוסף של 11 מיליארד שקלים חדשים (להלן – הסכום הנוסף). כמו כן נקבע כי על הממשלה להגיש לאישור ועדת הכספים עד ליום 13 בספטמבר 2020 "תכנית פעולה מפורטת", הכוללת בין היתר פעולות ותמיכות, לשימוש בתקציב ההמשכי והסכום הנוסף. תכנית כאמור הונחה על ידי הממשלה במועד. יצויין כי כל עוד ועדת הכספים של הכנסת לא תאשר את התכנית, לא תהיה הממשלה רשאית להוציא את הסכום הנוסף.

מוצע לתקן את פסקת משנה (ב) של סעיף 3ב(א1)(2) לחוק היסוד כנוסחו בהוראת השעה, כך שהשיעורים שנקבעו בה לשם מימון ההוצאות הדרושות לצורך התמודדות עם משבר הקורונה יוגדלו ביחס לחודש דצמבר 2020 לטובת מתן מענה לעסקים ועצמאים כאמור לעיל בחלק הכללי לדברי ההסבר, ובהמשך למוצע בהצעת החוק לתיקון חוק התכנית לסיוע כלכלי.

לפסקה (2)

מוצע לתקן את פסקת משנה (ב) של סעיף 3ב(א2)(2) לחוק היסוד כנוסחו בהוראת השעה, ולהגדיל את הרכיבים הבאים בתכנית המפורטת, בהתאם לנדרש לצורך יישום מתווה הממשלה בכל הנוגע למתן מענה לעסקים ולעצמאים כאמור לעיל: בריאות, רווחה, סדר ציבורי, ביטחון פנים ומתן מענה לצורכי משרדי הממשלה; שיפוי המוסד לביטוח לאומי; ומענק וסיוע לעסקים ולעצמאים.

הצעת חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש)(הוראת שעה)(תיקון), התש"ף-2020

תיקון סעיף 2 .2 בחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש)(הוראת שעה), התש"ף-2020² (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2(ה), במקום "כ"ו באב התש"ף (16 באוגוסט 2020)" יבוא "כ"ט בחשוון התשפ"א (16 בנובמבר 2020)".

תיקון סעיף 8 .3 בסעיף 8 לחוק העיקרי -

(1) בפסקה (2), האמור בה יסומן "א)";

(2) אחרי פסקת משנה (א) יבוא :

"(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), לעניין תקופת הזכאות הקובעת יקראו את אותה פסקת משנה, כך שבמקום "40%" יבוא "25%"; בפסקת משנה זו – "תקופת הזכאות הקובעת" – אחת משתי אלה, לפי העניין:

(1) לעוסק אשר לא מתקיימים בו התנאים המפורטים בפסקת משנה (2)(א) - התקופה האמורה בפסקה (3) להגדרה "תקופת הזכאות" שבסעיף 7;

(2) לעוסק אשר התקיימו בו התנאים המפורטים להלן – תקופת הזכאות שלאחר התקופה האמורה בפסקה (1) -

(א) בתקופה פעילותו לאחר יום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019), חל החיוב במס על עיקר עסקאותיו עם קבלת התמורה, והתמורה ניתנה בחלוף למעלה מ-30 ימים מיום מסירת הטובין או מתן השירות לפי העניין;

(ב) העוסק אינו זכאי למענק בגין תקופת הזכאות האמורה בפסקת משנה (1).

(3) שר האוצר רשאי לקבוע כי התקופה האמורה בפסקת משנה (1) תכלול גם את תקופת הזכאות האמורה בפסקה (4) להגדרה "תקופת הזכאות הקובעת" שבסעיף 7.

תיקון סעיף 9 .4 בסעיף 9 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (4)(ג) יבוא -

"(ד) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף (2)8, לעניין תקופת הזכאות האמורה בו, עולה על 25% ואינו זכאי למענק לפי פסקאות משנה (א) עד (ג) - סכום השווה למכפלה של 0.1 במקדם ההשתתפות בהוצאות הקבועות ובמחזור העסקאות בתקופת הביסוס".

² ס"ח התש"ף, עמ' 298.

הוספת סעיף 9א .5 אחרי סעיף 9 לחוק העיקרי יבוא -

”סכום מענק הסיוע 9א. קבע שר האוצר לפי סעיף 8(2)(ב) (3) כי התקופה בעד השתתפות בהוצאות קבועות לחודשים נובמבר ודצמבר

האמורה בפסקת משנה (1) תכלול גם את תקופת הזכאות האמורה בפסקה (4) להגדרה ”תקופת הזכאות הקובעת” שבסעיף 7, יקראו את סעיף 9(4), במקום פסקאות משנה (א) עד (ג), כך :

(א) לעוסק שמחזור עסקאותיו לשנת 2019 אינו עולה על 100 מיליון שקלים חדשים ושיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 8(2), עולה על 25% אך אינו עולה על 40% – סכום השווה למכפלה של 0.1 במקדם ההשתתפות בהוצאות הקבועות ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס ;

(ב) לעוסק שמחזור עסקאותיו לשנת 2019 אינו עולה על 200 מיליון שקלים חדשים ושיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 8(2), עולה על 40% אך אינו עולה על 60% – סכום השווה למכפלה של 0.2 במקדם ההשתתפות בהוצאות הקבועות ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס ;

(ג) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 8(2), עולה על 60% אך אינו עולה על 80% - סכום השווה למכפלה של 0.35 במקדם ההשתתפות בהוצאות הקבועות ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס .

(ד) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 8(2), עולה על עולה על 80% - סכום השווה למכפלה של 0.5 במקדם ההשתתפות בהוצאות הקבועות ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס.”

הוספת סעיף 13א .6 אחרי סעיף 13 לחוק העיקרי יבוא -

"מקדמה לחודשים 13א. (א) לתקופת הזכאות האמורה בפסקה (3) להגדרה ספטמבר ואוקטובר "תקופת הזכאות" שבסעיף 7 (בסעיף זה – תקופת הזכאות), תשולם מקדמה לפני תום התקופה (בסעיף זה – מקדמה לחודשים ספטמבר ואוקטובר), אם התקיימו שני אלה:

(1) העוסק קיבל את המענק האמור בפסקה (1) או את המענק האמור בפסקה (2) המפורטים להלן:

(א) מענק לפי החלטת ממשלה מס' 5015 מיום ל' בניסן התש"ף (24 באפריל 2020) (להלן - החלטת ממשלה 5015) או לפי החלטת ממשלה 152 מיום ו' בתמוז התש"ף (28 ביוני 2020);

(ב) מענק לתקופת הזכאות האמורה בפסקה (1) להגדרה תקופת הזכאות שבסעיף 7.

(2) העוסק הצהיר בבקשה שהגיש לפי סעיף קטן (ג), כי יש יסוד סביר להניח כי יהיה זכאי למענק לתקופת הזכאות.

(ג) המקדמה לחודשים ספטמבר ואוקטובר תהיה בשיעור של 50% מסכום המענק שניתן לעוסק כאמור בסעיף קטן (א)(1)(א) או מסכום המענק שניתן לו כאמור בסעיף קטן (א)1(ב), על פי בחירתו של העוסק

(ד) בקשה לקבלת מקדמה לחודשים ספטמבר ואוקטובר תוגש בתוך 30 ימים מיום י"ב בתשרי התשפ"א (30 בספטמבר 2020) ויחול עליה סעיף 11(ד), בשינויים המחויבים.

(ה) שולם סכום מקדמה לחודשים ספטמבר ואוקטובר לפי סעיף זה, לא ישולמו מקדמות נוספות לפי סעיף 13 לתקופת הזכאות.

(ו) הוראות סעיפים 16-14 ו-19 יחולו על מקדמה לפי סעיף זה.

7. בתיקון סעיף 16 בסעיף 16(ב) לחוק העיקרי, במקום "אילו היו מס" יבוא "והוראות חוק קיזוז מסים, התש"ס-1980, כאילו היו חוב מס".

8. תיקון חוק הגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007, האמור בו יסומן (א), ואחריו יבוא:
- בסעיף 18 לחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007, האמור בו יסומן (א), ואחריו יבוא:
- "(ב) סכומים אשר לפי סעיף קטן (א), חלים עליהם הוראות פקודת המסים (גביה), לפי סעיף 13(ד), יחולו עליהם הוראות חוק קיזוז מסים, התש"ס-1980, כאילו היו חוב מס".
9. תיקון חוק מענק לעידוד תעסוקה (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש) – נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020,³ בסעיף 1 -
- בהגדרה "מצבת עובדים", בסיפא, יבוא "או אם הוצאו לחופשה ללא תשלום או פוטרו החל מיום כ"ז באלול התש"ף (16 בספטמבר 2020) ובלבד שהועסקו לפחות 15 ימים במהלך חודש ספטמבר";
- (2) בהגדרה "השכר המזערי", בסופה יבוא "ואולם, השכר המזערי בעבור חודש ספטמבר 2020 יעמוד על 2,500 ש"ח, ולעניין עובד שמשכר שכר מינימום מותאם – 1400 ש"ח";.
10. תיקון חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992:⁴
- (1) בסעיף 16(ב), במקום "20.95%" יבוא "21.34%";
- (2) בסעיף 17(א), במקום "10.75%" יבוא "12.69%".
11. תוקף תחילתו של חוק זה ביום כניסתו לתוקף של תיקון לחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020)(תיקון מס' 6), לעניין הגדלת ההוצאה הממשלתית נוסף על האמור בסעיף 3(א1)(2)(א) ו-(ב) המובא בו, בסכום של 2.5 מיליארד שקלים חדשים נוספים.

דברי הסבר

³ ס"ח התש"ף, עמ' 78.

⁴ ס"ח התשנ"ב, עמ' 45; התש"ף, עמ' 298; התש"ף, עמ' 330.

כללי

העולם, ובכלל זה ישראל, נמצא כעת בעיצומה של פנדמיה כתוצאה מהתפרצות והתפשטות נגיף קורונה, אשר גרמה לשיבוש שוק העבודה בישראל, ולקושי כלכלי נרחב. חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020⁵ (להלן – **חוק התכנית לסיוע כלכלי**), נחקק כחלק מצעדי הממשלה להקל על הקושי הכלכלי בתקופה זו.

ביום 13 בספטמבר 2020 התקבלה החלטת ממשלה מס' 376 שעניינה "תכנית רב שלבית לבלימת העלייה בתחלואה וצמצום התפשטות נגיף הקורונה" (להלן – **החלטה 376**). במסגרת החלטה זו הוחלט על הטלת הגבלות מחמירות על פעילות עסקים, מוסדות חינוך, תחבורה ציבורית, התקהלות ויציאה למרחב הציבורי, החל מערב ראש השנה ועד לסוף חג סוכות. בהתאם להחלטה זו, ומכוח חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020, הותקנו תקנות הקובעות הגבלות כאמור.

מוצע בהצעה זו, לבצע תיקוני חקיקה שונים במטרה להקל על התנאים לקבלת המענק בעד החודשים שבהם עוסקים נפגעו מהמגבלות הנוספות אשר הוטלו בהתאם לתקנות שהותקנו בהתאם להחלטה 376.

סעיף 1

במטרה לתת מענה סוציאלי למבוטחים שנפלטו משוק העבודה כתוצאה ממצב החירום בעקבות התפרצות נגיף הקורונה, ביום 7 ביולי 2020 אושר בכנסת חוק הביטוח הלאומי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (תיקון מס' 216) (הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה), התש"ף-2020 (להלן – **תיקון 216**). בתיקון 216 נקבעו התאמות בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – **חוק הביטוח הלאומי**), לשם מתן הקלות והטבות בעניין קבלת דמי אבטלה לעובדים שהעסקתם הופסקה בעקבות התפרצות נגיף הקורונה.

לפי תיקון 216, תוארך זכאות לדמי אבטלה עד ליום 31 ביוני 2021, או עד 30 ימים לאחר המועד שבו הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה פרסמה כי שיעור הבלתי מועסקים החודשי בתקופת הקורונה פחת מ-7.5%, לפי המוקדם. בנוסף, נקבע כי אם שיעור האבטלה ירד מתחת ל-10% אך לא יותר מ-7.5%, יחושבו דמי האבטלה, למי שזכאי לדמי אבטלה לפי התיקון האמור, מ-30 ימים שלאחר מועד ההודעה ועד תום התקופה הקובעת, על 90% משיעורם ערב פרסום הלשכה האמור. ביום 14 בספטמבר 2020 פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כי שיעור הבלתי מועסקים בחודש אוגוסט עמד על 9.8%. לכן, לפי הוראות התיקון, גובה דמי האבטלה צפוי לקטון ב 10%. אולם, לאור החמרת המגבלות בחודש ספטמבר 2020, ניתן להעריך כי שיעור הבלתי מועסקים יעלה בצורה חדה. לאור האמור לעיל, מוצע לדחות את המועד שממנו יחול מנגנון ההפחתה בדמי האבטלה ליום 16 בנובמבר

⁵ ס"ח התש"ף, עמ' 298.

2020, וזאת במקום יום 16 באוגוסט 2020.

לסעיף 2

סעיף 8 לחוק התכנית לסיוע כלכלי, קובע שיינתן מענק סיוע בעד השתתפות בהוצאות קבועות לעוסק שמחזורי עסקאותיו ירדו בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה (להלן – **מענק סיוע**). לפי סעיף 8(2) לחוק האמור, מענק סיוע ניתן רק לעוסק שמחזור עסקאותיו בתקופת הזכאות בשנת 2020 (לאחר תחילת התפשטות נגיף הקורונה) נמוך ממחזור עסקאותיו בתקופת המקבילה בשנת 2019 (לפני התפשטות הנגיף), בסכום העולה על 40% ממחזור העסקאות שלו בשנת 2019.

מוצע להקל על עוסקים שנפגעו כתוצאה מההגבלות החדשות, ולקבוע שהוא יהיה זכאי למענק סיוע בעד חודשי הזכאות בהן נפגע מהגבלות אלה, גם אם ההפחתה במחזור עסקאותיו כאמור אינה מגיעה ל-40%, ובלבד שהיא עולה על 25% ממחזור עסקאותיו בתקופה המקבילה שלפני התפרצות הנגיף.

הירידה במחזור של העוסקים כתוצאה מההגבלות תתבטא אצל רוב העוסקים בירידה הכנסות שלהם בתקופה הכוללת את החודשים ספטמבר – אוקטובר, שכוללת את התקופה בה הוטלו ההגבלות, ועל כן מוצע להקל בתנאים לקבלת המענק בעבור חודשים אלה. בהקשר זה מוצע גם להקל בתנאי קבלת המענק לעוסקים המדווחים על עסקאותיהם עם קבלת התמורה והתמורה ניתנת להם בחלוף למעלה מ-30 ימים, בתקופה הכוללת את החודשים נובמבר – דצמבר, שבה תתבטא הפגיעה שלהם כתוצאה מההגבלות.

נוכח אי הודאות הקיימת לגבי התקופה שלאחר תום תקופת הזכאות ספטמבר-אוקטובר, מוצע להקנות לשר האוצר את הסמכות להאריך את התקופה שבה יינתנו ההקלות המוצעות בהצעה זו, גם לתקופה אחת נוספת, היינו: לתקופת הזכאות של נובמבר עד דצמבר (ובלבד ששר האוצר הפעיל את סמכותו שבהגדרת "תקופת הזכאות" בסעיף 7 לחוק, וקבע שהחוק יחול באופן כללי על תקופת נובמבר עד דצמבר).

לסעיף 3

מוצע להטמיע את התיקון המוצע בסעיף 2 גם לעניין סכום המענק, לפי סעיף 9 ולקבוע כי מי שלא היה זכאי למענק לפי החוק טרם תיקונו בשל הירידה במחזור העסקאות, וזכאי למענק רק מכוח התיקון המוצע – היינו: שהירידה במחזור העסקאות שלו הייתה בין 25% ל-40%, יקבל מענק בסכום השווה למכפלה של 0.1 במקדם ההשתתפות בהוצאות הקבועות ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס.

לסעיף 4

נוכח אי הודאות הקיימת באשר להיקף פעילות עסקים בתקופה שלאחר תום תקופת הזכאות ספטמבר-אוקטובר, מוצע לקבוע מתווה מקל לגבי שיעור ירידת המחזורים המזכה בסכום המענק. המתווה יחול במידה ושר האוצר האריך בצו את התקופה המזכה בהקלות לפי הצעה זו מכוח סמכותו בסעיף 28(ב)(3) המוצע. להלן סכומי המענק במתווה המוצע:

1. לעוסק שמחזור עסקאותיו לשנת 2019 אינו עולה על 100 מיליון שקלים חדשים ושיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 28(2), עולה על 25% אך אינו עולה על 40% – סכום השווה למכפלה של 0.1 במקדם ההשתתפות בהוצאות הקבועות ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס;
2. לעוסק שמחזור עסקאותיו לשנת 2019 אינו עולה על 200 מיליון שקלים חדשים ושיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 28(2), עולה על 40% אך אינו עולה על 60% – סכום השווה למכפלה של 0.2 במקדם ההשתתפות בהוצאות הקבועות ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס;
3. לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 28(2), עולה על 60% אך אינו עולה על 80% – סכום השווה למכפלה של 0.35 במקדם ההשתתפות בהוצאות הקבועות ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס.
4. לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 28(2), עולה על עולה על 80% – סכום השווה למכפלה של 0.5 במקדם ההשתתפות בהוצאות הקבועות ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס.

לסעיף 5

לצורך הקלה על עוסקים בתקופת ההגבלות החלה בחודשים ספטמבר ואוקטובר מוצע, לקבוע כי יינתן תשלום מקדמה לתקופת הזכאות החלה בחודשים ספטמבר ואוקטובר. המקדמה תינתן לעוסק אשר יצהיר כי יש יסוד סביר להניח כי הוא זכאי למענק עבור חודשים אלו. גובה המקדמה יהיה בשיעור 50% מסכום המענק שקיבל העוסק מכח החלטת ממשלה 5015 או החלטת ממשלה 152, ואם לא קיבל מענק מכח החלטה זו – 50% מסכום המענק שקיבל העוסק לתקופת הזכאות מאי-יוני. תשלום המקדמה יופחת בהמשך מסכום הזכאות הסופי שיקבע לחודשים ספטמבר ואוקטובר, ויראו אותו כמענק לעניין אופן התשלום, גבייה, קיזוז וכיוצא באלה. את הבקשות למקדמה ניתן יהיה להגיש במהלך חודש אוקטובר 2020 בלבד.

לסעיפים 6 ו-7

לצורך ייעול גביית חובות של מענקים ששולמו ביתר, בין היתר על רקע תשלומי מקדמות אשר נקבעים מעת לעת, מוצע לקבוע הוראת קיזוז לחוב הקיים בגין מענק ששולם ביתר מול יתרות זכות במערכי המס השונים, במתכונת דומה להוראה שנקבע בסעיף 9(ד) לחוק מענק לעידוד תעסוקה (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020. מוצע לתקן בעניין זה את סעיף 16(ב) לחוק ואת סעיף 18 לחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007, לעניין מענק סיוע לעצמאים.

לסעיף 8

בכדי לזרז את חזרתם של דורשי העבודה לעבודה ולצמצם את הפגיעה במשק נחקק חוק מענק לעידוד תעסוקה (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, אשר מטרתו להעניק תמריץ כספי למעסיקים אשר יקלטו או יחזירו לעבודה עובדים אשר הוצאו משוק העבודה בתקופת המשבר, בסך של 7,500 ש"ח לעובד (או 3,750 ש"ח, תלוי במועד החזרה), מחולק ל-4 פעימות. מענק זה נועד להפחית את עלויות העסקת עובדים אלו גם בתקופה בה אין ודאות בשווקים, ויתמרץ את המעסיקים לקלוט ולהעסיק את העובדים בחודשים הקרובים. אולם, במהלך חודש ספטמבר הממשלה החליטה על הטלת מגבלות ובין השאר, על פתיחת מקומות עבודה מסוימים וכן על התייצבות של עובדים במקומות עבודתם, לצורך צמצום ההדבקה והתפשטות הנגיף. הגבלות אלה צפויות להשפיע על האפשרות לקיים שגרת עבודה רגילה וייתכן ויביאו לירידה בצריכת מוצרים ואספקת שירותים. לאור זאת, מעסיקים רבים שהחזירו את עובדיהם לאחר הסגר הראשון, צפויים להוציא את עובדיהם לחופשה ללא תשלום או לחילופין לפטרם. על מנת להשלים את מתן ארבעת פעימות המענק ולסייע לעסקים שהחזירו עובדים, מוצע לאפשר הגמשה בזכאות למענק עבור חודש ספטמבר בלבד.

לפסקה (1): המנגנון במענק עידוד תעסוקה קבע כי לצורך חישוב המענק נבחן את הגידול במצבת העובדים אצל המעסיק בחודשים המזכים למענק. לכן, מצבת העובדים אשר נלקחה בחשבון לצורך חישוב המענק בחודש מסוים כללה את מספר העובדים אצל מעסיק, בניכוי העובדים שפוטרו או שהיו בחופשה ללא תשלום באותו חודש, בין אם הועסקו כל החודש או רק בחלקו. על מנת לאפשר למעסיקים לקבל את המענק עבור חודש ספטמבר כאמור, מוצע להחריג את המקרה בו העובדים הוצאו לחל"ת במהלך החודש, כך שבגין עובדים אלו המעסיק יהיה זכאי למענק, על אף שהם יצאו לחל"ת במהלך החודש ובלבד שהם עבדו בחודש ספטמבר 2020 לפחות 15 ימים.

לפסקה (2): עוד נקבע כי על מנת להיות זכאי למענק עידוד תעסוקה בחודש מסוים על העובד לקבל הכנסה ממעסיקו בסכום שלא יפחת מהסכום המזערי, כהגדרתו בחוק, אולם כעת בשל הטלת הסגר מוצע להקטין את הסכום כאמור רק עבור הזכאות לחודש ספטמבר 2020.

לסעיף 9

חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992 (להלן - **חוק הפחתת הגירעון**), תוקן לאחרונה מספר פעמים. התיקונים נועדו לצורך יישום של התוכניות הכלכליות של הממשלה להתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה. מאחר שחוק הפחתת הגירעון יוצר מגבלה על תקציב המדינה, בין השאר, באמצעות קביעת מגבלת ההוצאה שבסעיף 6א שבו המגדירה את שיעור הגידול המקסימאלי המותר בתקציב המדינה בניכוי החזר חובות (למעט החזר חובות לביטוח לאומי), משנת תקציב מסוימת לשנת התקציב שאחריה (להלן - **מגבלת ההוצאה**). מכיוון שלשם ביצועה של התוכנית הכלכלית נדרשות הוצאות החורגות ממגבלת ההוצאה לשנת 2020 ולשנת 2021, תוקנה

מגבלת ההוצאה לשנים האמורות הקבועה בחוק הפחתת הגירעון, זאת לצורך הוצאות בקשורות לקורונה בלבד.

יצוין כי מאחר שעדיין לא אושר חוק התקציב לשנת 2020 פועלת הממשלה לפי סעיף 3ב לחוק יסוד: משק המדינה, אשר קובע כי כל עוד לא התקבל חוק התקציב, תהיה הממשלה רשאית להוציא כל חודש סכום השווה לחלק השנים עשר מהתקציב השנתי הקודם, בתוספת הצמדה למדד המחירים לצרכן. חוק יסוד: משק המדינה תוקן לאחרונה בכמה הוראות שעה, כך שאושרה בו הגדלת מגבלת ההוצאה האמורה לשנת 2020.

מאחר שיש צפי להעברת חוק תקציב לשנת 2020 עוד השנה, עוגנה הגדלת מגבלת ההוצאה לשנת 2020 שבחוק יסוד: משק המדינה, גם במסגרת חוק הפחתת הגירעון כאמור לעיל.

זאת ועוד, הגדלת מגבלת ההוצאה של שנת 2021 נדרשה בשל הוראת סעיף 4א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, המגבילה את יכולתה של הממשלה לקבל החלטות חדשות לשלוש שנות התקציב הבאות, שכרוכות בהוצאה תקציבית החורגת ממגבלות ההוצאה של שנים אלה (להלן - **מגבלת הנומרטור**). לפיכך, תוקנה כאמור מגבלת ההוצאה לשנת 2021 כך שההוצאות הנדרשות לצורך ביצוע התוכנית הכלכלית לא יחרגו ממנה.

מוצע בהצעת חוק זו להגדיל פעם נוספת את מגבלת ההוצאה לשנת 2020 ולשנת 2021. מאחר שלעת עתה, טרם אושר חוק התקציב לשנת 2020, מוצע במקביל להצעת חוק זו, מהטעמים שפורטו לעיל, לתקן שוב, בהוראת שעה, את חוק יסוד: משק המדינה.

בהתאם לאמור מוצע לתקן את סעיף 16 לחוק הפחתת הגירעון שקובע את מגבלת ההוצאה לשנת 2020.

מוצע לתקן את חוק הפחתת הגירעון ולהגדיל את ההוצאה הממשלתית בשנת 2020 בשיעור של 0.39% נוספים לצורך התמודדות עם משבר הקורונה ולצורך כך בלבד.

עוד מוצע לתקן את סעיף 17 לחוק הפחתת הגירעון, אשר קובע גידול חד פעמי במגבלת ההוצאה השנתית לשנת 2021 כך שההוצאה המותרת לשנה זו לצורך התמודדות עם משבר הקורונה ולצורך כך בלבד, תעמוד על שיעור של 12.69%, המהווה גידול של 1.94% מהתיקון האחרון (כ-8 מיליארד שקלים חדשים). ההגדלה האמורה מתבצעת לצורך מימון המוצע בתזכיר זה לצד מימון צרכים ישירים להתמודדות עם התגברות תחלואת הקורונה ומימוש הגדלת היקף ההלוואות בערבות המדינה, אשר כפופה לאישור ועדת הכספים של הכנסת.

יצוין כי בשלב זה ישנה עדיין אי-ודאות קיצונית בנוגע להשפעת הגל השני של התפרצות נגיף הקורונה, מידת הפגיעה הכלכלית הגלובלית וקצב ההתאוששות של המשק ותוואי התחלואה העתידי והתפרצות התחלואה המחודשת, ולכן הסכומים המצוינים בהצעת חוק זו מהווים מסגרת מוערכת לצורך ההוצאות שנקבעו.

מאחר שעלויות אלו צפויות להיות חד-פעמיות, מוצע להותיר על כנה את ההוראה הקובעת כי

הגידול לא יהיה חלק מחישוב מגבלת ההוצאה לשנים הבאות.

לסעיף 10

לאור הצורך במקור תקציבי למימון התשלומים הנדרשים לפי המוצע בחוק זה בטרם כניסתו לתוקף של החוק, מוצע כי החוק יכנס לתוקף רק לאחר תיקון חוק יסוד: משק המדינה והוספת 2.5 מיליארד שקלים חדשים לפחות, הסכום המוערך של המוצע בתזכיר חוק זה.